

PARTER OCH DOMSLUT

Julia Kanat

Parter

Tilltalad

JULIA Alexandra Kanat, 20040626-1263
Loka Gränd 29, 702 28 Örebro

Offentlig försvarare
Advokat Cecilia Wallin
Advokatfirman Frenander AB
Kungsgatan 1, 702 11 Örebro

Åklagare

Kammaråklagare Alen Islamovic
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Örebro
Box 1634, 701 16 Örebro

Domslut

Brott som Julia Kanat döms för

Brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor, grovt brott, 2023-04-08 – 2023-04-11, Sverige, 29 a § 1 st lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor i sin lydelse före 1 januari 2024

Narkotikabrott, 2023-12-12, Örebro kommun, 1 § 1 st 5 p och 2 st narkotikastrafflagen (1968:64)

Påföljd

Fängelse 3 år 6 månader

Häktning m.m.

Julia Kanat ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Förverkande och beslag

Narkotika med emballage förklaras förverkad (Polismyndigheten, 2023-5000-BG143542, punkt 1, 1:1, 1:2, 2, 3, 4, 4:1 och 4:2). Beslaget ska bestå.

Beslagtagen mobiltelefon förklaras förverkad (Polismyndigheten, 2024-5000-BG37370.1). Beslaget ska bestå.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 383
701 47 Örebro

Besöksadress
Järnvägsatan 1 A
Örebro

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
019-16 63 00

E-post
orebro.tingsratt@dom.se

Webb
www.orebrotingsratt.domstol.se

Brottsofferfond

Julia Kanat ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Cecilia Wallin ska få ersättning av staten med 143 427 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 88 498 kr arbete
- 24 640 kr tidsspillan
- 1 603 kr utlägg
- 28 686 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Julia Kanat ska dömas för narkotikabrott enligt 1 § 1 st 5 p och 2 st narkotikastrafflagen (1968:64).

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 NARKOTIKABROTT (5000-K1563770-23)

Julia Alexandra Kanat har olovligen innehaft sammanlagt 1269,4 gram cannabisharts, 2,3 gram pregabalin och en tablett tramadol, som allt är narkotika. Det hände den 12 december 2023 på Loka gränd 29, Örebro, Örebro kommun.

Julia Alexandra Kanat begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Julia Kanat ska dömas för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor, grovt brott enligt 29 a § 1 st lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor i sin lydelse före 1 januari 2024.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 BROTT MOT LAGEN OM BRANDFARLIGA OCH EXPLOSIVA VAROR, GROVT BROTT (5000-K1563771-23)

Julia Alexandra Kanat har utan tillstånd hanterat och överfört explosiva varor i form av krutstubiner och sprängladdningar. Brottet ska anses som grovt då överföringen har skett i sådan miljö att det kan befaras komma till brottslig användning. Därutöver har gärningen varit särskilt hänsynslös eftersom sprängmedlet transporterats på ett tåg mellan Örebro och Göteborg. Det hände mellan den 8 april 2023 och den 11 april 2023 i Kopparberg, Örebro och Göteborg samt på annan okänd plats i Sverige.

Julia Alexandra Kanat begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Julia Kanat ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att narkotika med emballage ska förverkas från Julia Kanat enligt 6 § narkotikastrafflagen (Polismyndigheten, 2023-5000-BG143542, punkt 1, 1:1, 1:2, 2, 3, 4, 4:1 och 4:2).

Åklagaren har yrkat att beslagtagen mobiltelefon ska förverkas från Julia Kanat enligt 36 kap. 2 § brottsbalken (Polismyndigheten, 2024-5000-BG37370.1).

3 INLEDANDE ANMÄRKNING

Denna dom är en deldom i målet och behandlar det som rör Julia Kanat. I målet finns andra parter mot vilka det, när denna deldom meddelas, ännu inte väckts åtal.

4 INSTÄLLNING

Julia Kanat har erkänt innehav av åtalad mängd narkotika under åtalspunkten 1, men har förnekat uppsåt till försäljningssyfte. Yrkandet om att narkotikan med emballage ska förverkas har medgetts.

Vad gäller åtalspunkten 2 så har hon vidgått viss hantering och att hon företog resorna till Kopparberg och Göteborg, men har bestritt ansvar för brott på såväl objektiva som subjektiva grunder – det är inte utrett att föremålen omfattas av lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och hon hade i vart fall inte uppsåt till det. Under alla omständigheter har hon bestritt att brottet ska bedömas som grovt. Hon har bestritt åklagarens yrkande om att mobiltelefonen ska förverkas.

Hon har motsatt sig åklagarens yrkande om fortsatt häktning.

5 UTREDNING

Åklagaren har åberopat den skriftliga bevisning som framgår nedan, med sidhänvisning till förundersökningsprotokollen inom parentes.

5.1 Åtalspunkten 1 (Narkotikabrott)

1. PM och fotografi (s. 9–11)
2. Beslagsprotokoll (s. 86–87)
3. Analysresultat (s. 61–66)
4. Fotografier från husrannsakan (s. 33–52)
5. Skärmdump från övervakningsfilm (s. 13–21)
6. PM husrannsakan (25–26)
7. DNA-analys (s. 5–14 tilläggsprotokoll)

5.2 Åtalspunkten 2 (Grovt brott mot LBE)

1. Anmälan och PM (s.4–5)
2. Beslagsprotokoll (s. 249) avseende telefon
3. Teleföntömning (s. 21–93, 136–147, 155–163)
4. Fotografier Jämförelsebilder (s. 213–215)
5. Myndighetsförfrågning om uppgifter hos SJ (s. 8–10)
6. Kontoutdrag (s. 234)
7. Kontoutdrag swishbetalning (s. 235)
8. Yttrande Nationellt Bombdatacenter (s. 224–229)
9. PM explosiva varor (s. 216–223)

5.3 Förhör

Förhör har hållits med den tilltalade, Julia Kanat. Vad som framkommit genom förhöret, som tagits upp med ljud och bild, redovisas i domskälen i den mån det behövs för att förstå hur tingsrätten kommit fram till sina ställningstaganden.

6 DOMSKÄL

6.1 Åtalspunkten 1 (Narkotikabrott)

Av åklagarens skriftliga bevisning har det framgått att Julia Kanat träffade en person i närheten av Järntorget i Örebro och att hon sedan tog bussen hem. Med sig hade hon fått en Kickspåse. Från bussens övervakningskamera har det kunnat ses hur hon stack huvudet mot påsen som för att lukta. När husrannsakan dagen efter gjordes i hennes bostad hittades en mindre mängd narkotika i hennes rum och i ett förråd hittades Kickspåsen, som visade sig innehålla 1 269,4 gram cannabis förpackade i kakor med en särskild märkning.

Julia Kanat har erkänt innehavet och har berättat att en vän till henne, som hon inte velat namnge, bad henne att förvara Kickspåsen. Det skulle bara vara under ett dygn och hon skulle inte få något vederlag för tjänsten. Hon förstod att det var hasch i påsen, men hon reflekterade inte över hur mycket det kunde vara och tänkte aldrig att det skulle vara så mycket som senare kom att visas. Hon blev chockad när hon

fick höra hur mycket det var och hade inte gått med på att förvara så mycket. Första gången hon fick se haschkakorna var när de presenterades i förundersökningen. Hon har inget att göra med narkotikahandlingen på Borgen att göra.

Narkotikan var alltså inte för Julia Kanats eget bruk. Hon förvarade den endast åt en bekant. Sett till mängden cannabis, hur den var förpackad och omständigheterna under vilka Julia Kanat fick narkotikan i sin besittning måste hon ha förstått att det var narkotika som vad avsedd att säljas som hon befattade sig med. Hon bar på påsen en inte obetydlig sträcka kände därför till ungefär hur mycket den vägde. Hennes förklaringar är vaga, osannolika och undandrar sig all möjlighet till kontroll. Tingsrätten finner åtalet styrkt.

Eftersom narkotikan, till absolut största delen, var avsedd att försäljas har brottet ett straffvärde motsvarande fängelse i tio månader (se Sveriges domstolars drogpraxisgrupps protokoll av den 25 september 2023).

6.2 Åtalspunkten 2 (Brott mot LBE, grovt brott)

Av åklagarens skriftliga bevisning har det framgått att Julia Kanat företog en resa från Örebro till Göteborg och tillbaka. Tiden innan och under resan har hon haft kontakt med personer på meddelandetjänsten Signal. Syftet med resan var att leverera någonting till Göteborg och för det skulle Julia Kanat få pengar och narkotika. Den 8 april 2023 skriver uppdragsgivaren till henne ”och jätte viktigt att du absolut inte rör sakerna” följt av ”titta inte ens och va varsam med dem”. På kvällen den 10 april 2023 fotograferade Julia Kanat föremålen, som då låg uppackade på hennes köksbänk. Tingsrätten återkommer till detta. Morgonen efter tog hon tåget till Göteborg och var framme strax efter kl. 10. Hennes förehavanden har kunnat kartläggas i detalj utifrån meddelandekonversationen, tågbiljetter, fotografier och kortköp.

Julia Kanat har vidgått att det var hon som hade den aktuella konversationen i Signal, att hon hanterade föremålen som fotograferades på henne köksbänk och att hon åkte till Göteborg för att lämna dessa, för vilket hon skulle få betalt. Hon har inte velat kommentera vem hon hade konversationen med eller vad hon gjorde i Göteborg. Hon visste inte vad det var för föremål, men hon hanterade dem varsamt såsom hon instruerats. Hon ställde inga frågor och tänkte ingenting utöver att föremålen var ömtåliga. Hon packade upp, fotograferade och skickade en bild eftersom hon blev ombedd att göra det. Hon har inte velat kommentera anledningen till varför hon hade handskar på sig när hon gjorde det. Hon skulle inte ha gjort det om hon kände till att det var något farligt.

Nationellt Bombdatacenter har granskat bilderna och bedömt att det högst sannolikt är två apterade krutsprängkapslar på vit stubintråd. Den tekniska lösningen har förekommit i ett flertal ärenden tidigare. Någon säkrare uttalande än just *högst sannolikt* låter sig av naturliga skäl inte göras när det handlar om granskning av bildmaterial och inte det egentliga föremålet. Uppdragsgivaren instruerade Julia Kanat att hantera föremålen varsamt. Konversationen skedde i en krypterad meddelandetjänst och hon skulle ta emot narkotika i utväxling. Omständigheterna leder sammantaget till att det är styrkt att det var två sprängladdningar och krutstubiner som Julia Kanat hanterade. Någon annan rimlig förklaring finns inte.

Nationellt Bombdatacenter har en promemoria beskrivit improviserade explosiva anordningars (IED) konstruktion och farlighet. Alla IED:er är livsfarliga. Det har bland annat framkommit att även mycket små mängder explosivämne kan orsaka allvarliga eller dödliga skador på människor. Exempelvis är riskområdet för sprängkapslar som innehåller ca ett gram sprängämne 20 meter. Explosioner som sker i slutna utrymmen, som ett tåg, är särskilt farliga. Vissa explosivämnen är känsliga för stötar, slag och friktion, vilket utgör en särskilt stor risk när de flyttas eller transporteras. Vissa hemgjorda explosivämnen kan explodera spontant och kan vara extremt känsliga för all typ av påverkan.

Julia Kanat har packat upp föremålet och sett dessa fulla dagar. Det är för tingsrätten helt uteslutet att hon inte förstod att det var bomber. De flesta torde kunna göra den bedömningen av föremålen utan att veta någonting om sammanhanget. Julia Kanat har hanterat föremålen i ett specifikt sammanhang. Hon har givetvis, sett bland annat till att hon skulle ta emot narkotika för leveransen, förstått att hanteringen av föremålen skedde i en kriminell kontext. Det kan inte ha undgått någon att det i Sverige de senaste åren skett hundratals sprängningar, varav många i storstäder som Göteborg, med allvarliga konsekvenser för hela samhället. Hon har inte lämnat någon förklaring till hur hon tänkte beträffande föremålen, annat än att hon inte trodde att det var något farligt. Tingsrätten finner att hon hade uppsåt till att föremålen var sprängladdningar och stubiner. Hanteringen har alltså utgjort ett brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Hanteringen har avsett två sprängladdningar och Julia Kanat har transporterat dessa på ett tåg från Örebro till Göteborg. Om någon av sprängladdningarna hade detonerat på tåget skulle det kunna ha lett till en fruktansvärd katastrof. Det finns all anledning att se allvarligt på brottet. Det är helt klart att bedöma som grovt, dels på grund av att hanteringen skett i en sådan miljö att varan typiskt sett har kunnat befaras komma till brottslig användning, dels eftersom gärningen på grund av tågresan har varit av särskilt farlig art. Straffskalan för brottet idag börjar på fyra års fängelse. När gärningen begicks var minimistrafvet två års fängelse. Tingsrätten bedömer att straffvärdet för aktuellt brott uppgår till drygt tre års fängelse. I den bedömningen har tingsrätten vägt in att det var fråga om två sprängladdningar och att dessa transporterades en lång sträcka på ett tåg, men också att det inte gått att fastställa hur kraftiga sprängladdningarna var.

6.2.1 Förverkande

Narkotikan med emballage ska förverkas enligt 6 § narkotikastrafflagen.

Mobiltelefonen har utgjort ett avgörande verktyg för gärningen under åtalpunkten 2. Den har alltså använts som hjälpmedel vid brottet. Det finns risk för att

mobiltelefonen, med de kontakter som finns i den (i appen Signal bland annat), skulle kunna användas för fortsatt brottslighet. Det finns därför skäl att förverka den jämlikt 36 kap. 2 § brottsbalken.

6.3 Påföljd m.m.

Julia Kanat var över 18 år när brottet mot lagen mot brandfarliga och explosiva varor begicks. På grund av brottets allvar ska hennes ungdom inte beaktas vid straffmätningen (se 29 kap. 7 § tredje stycket BrB). Vid narkotikabrottet var hon 19 år gammal och i det fallet ska hennes ungdom i viss mån beaktas. Brottslighetens samlade straffvärde uppgår till tre och ett halvt års fängelse. Vid ett så högt straffvärde finns det inget utrymme att bestämma påföljden till något annat än ett fängelsestraff.

6.3.1 Häktning

Julia Kanat har befattat sig med ett större parti narkotika och har transporterat två bomber från Örebro till Göteborg. Gärningarna har skett i en kriminell verksamhet av allvarligt slag. Hon har vidare haft ett eget missbruk. Det finns av dessa skäl risk för att hon på fri fot fortsätter sin brottsliga verksamhet. För brott mot lagen om förbud mot brandfarliga och explosiva varor, grovt brott, är inte heller föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader och det är inte uppenbar att skäl till häktning saknas. Julia Kanat ska därför kvarbli i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot henne.

6.4 Ersättning till offentlig försvarare

Cecilia Wallin har begärt ersättning för 55,55 timmars arbete. Mot bakgrund av att henne klient är ung, varit frihetsberövad över 4 månader, att det varit flera omhåkningsförhandlingar, att åtalet har rört allvarliga misstankar och att klienten också varit misstänkt för annat tillsammans med andra i målet, får ersättning anses skälig. Kostnaden ska stanna på staten.

RÄTTEN

Tf. rådmannen Martin Starsmark samt nämndemän.

Digitalt signerad av tf. rådmannen Martin Starsmark

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Örebro tingsrätt senast **den 15 maj 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Örebro tingsrätt skickar det vidare till Göta hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Örebro tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Örebro tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Örebro tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Göta hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Göta hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Göta hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Örebro tingsrätt eller Göta hovrätt om du har frågor.